

Розроблена концепція спрямована на модернізацію змісту освіти за вимогами новітніх освітніх стандартів, запровадження інноваційних освітніх технологій в умовах створення інформаційно-освітнього середовища аграрного вищого навчального закладу, організацію продуктивного оволодіння студентами інженерно-технічними знаннями засобами педагогічної інтеграції тощо.

Перспективи подальших наукових розвідок пов'язуємо з розробленням технологій компетентісно орієнтованого навчання майбутніх бакалаврів з агроінженерії.

Лебідь О.В.,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
докторант кафедри педагогіки та психології
Університету імені Альфреда Нобеля*

АДАПТАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ЗАГАЛЬНООСВІТНІМ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

Стратегічне управління загальноосвітнім навчальним закладом – це система рішень і дій по формуванню і виконанню стратегій розвитку загальноосвітнього навчального закладу, які забезпечують його взаємодію з зовнішнім оточенням з метою підвищення конкурентоспроможності загальноосвітнього навчального закладу і забезпечення його розвитку у майбутньому.

Загальноосвітній навчальний заклад як об'єкт стратегічного управління повинен володіти рядом особливостей, таких як: здатність до адаптації, можливістю швидко пристосуватися до змін стану зовнішнього середовища, навіть при наявності негативних тенденцій; можливістю гнучко змінювати організаційну структуру і коригувати раніше обрану стратегію; наявністю резервів і «граничних можливостей» для виживання, визначених наявними ресурсним потенціалом; корпоративною культурою, що дозволяє забезпечити адекватну реакцію персоналу на зміну зовнішніх умов [1, с. 15]. Тому, визначаючи місце і роль стратегічного управління у діяльності загальноосвітнього навчального закладу доцільно звернути увагу на характеристику наукових підходів до стратегічного управління загальноосвітнім навчальним закладом.

Аналіз наукової літератури з питань стратегічного управління організацією довів, що науковці розрізняють такі підходи: процесний, функціональний, інституціональний, концептуальний (В. Пастухова); функціональний, процесний, системний, ситуаційний (Ю. Гусева); системний, процесний, функціональний, ситуаційний, ресурсний, вартісний, поведінковий, маркетинговий, цільовий (О. Безродна); дизайнерський, формальний, аналітичний, підприємницький, навчальний, політичний, трансформаційний (В. Сладкевич). В контексті нашого дослідження доцільним буде виділити основні підходи до стратегічного управління загальноосвітнім навчальним закладом, а саме: ресурсний, адаптаційний і процесний.

Зупинимось на детальному аналізі адаптаційного підходу до стратегічного управління сучасним загальноосвітнім навчальним закладом.

Адаптаційний підхід полягає в обов'язковому реагуванні на можливі зміни умов зовнішнього середовища, що протидіятимуть реалізації стратегічного плану. Адаптація – це процес цілеспрямованої зміни параметрів, структури і властивостей будь-якого об'єкта у відповідь на зміни, що відбуваються як у зовнішньому середовищі діяльності об'єкта, так і у середині нього [4]. Адаптація організації до зовнішніх умов вимагає своєчасності, гнучкості та економності, тобто має бути адекватною тому стану економіки, що має місце в конкретний проміжок часу. Внаслідок цього виникає необхідність у належному забезпеченні об'єктивною та достовірною інформацією, відомостями з різних джерел, тому що швидкість отримання даних прямо впливає на швидкість адаптивної реакції організації [6, с. 282]. Адаптивна реакція виникає якщо загальноосвітній навчальний заклад слідкує за змінами, що супроводжують його діяльність і вчасно реагує на фактори їх впливу.

При адаптаційному підході все починається з вивчення зовнішнього середовища загальноосвітнього навчального закладу. Зовнішнє середовище організації – це сукупність чинників та елементів, що знаходяться поза межами організації й на які вона не може впливати взагалі або має незначний вплив, проте суттєво впливають на функціонування та розвиток організації [3, с. 60]. На думку Ю. Капітанець, фактори зовнішнього середовища мають певний зв'язок між собою – зміна одного фактора діє на інші складові. Водночас вони впливають на всі процеси, які відбуваються в організації, зокрема – на вибір стратегії розвитку [5, с. 258].

Вагомими стали погляди О. Віханського, який констатує, що зовнішнє середовище є джерелом, що забезпечує організацію ресурсами, необхідними для підтримки її внутрішнього потенціалу на належному рівні. Але ресурси зовнішнього середовища не безмежні. І на них претендують багато інших організацій, що знаходяться в цьому ж середовищі. Тому завжди існує можливість того, що організація не зможе одержати потрібні ресурси з зовнішнього середовища. Це може послабити її потенціал і привести до багатьох негативних для організації наслідків. Завдання стратегічного управління полягає в забезпеченні такої взаємодії організації із зовнішнім середовищем, яке дозволяло б їй підтримувати її потенціал на рівні, необхідному для досягнення її цілей, і тим самим давало б їй можливість виживати в довгостроковій перспективі [2, с. 20].

Проведений аналіз наукової літератури дозволив дійти висновку, що зовнішнє середовище загальноосвітнього навчального закладу – це сукупність інституцій та процесів, що функціонують поза межами загальноосвітнього навчального закладу і впливають на ефективність його функціонування. Стратегічна адаптація загальноосвітнього навчального закладу спрямована на досягнення стратегічних цілей шляхом гнучкого пристосування внутрішніх можливостей до змін зовнішнього середовища, утримання конкурентних позицій на освітньому ринку. Забезпечити ефективне функціонування та розвиток загальноосвітнього навчального закладу можливо лише при врахуванні елементів зовнішнього середовища, які схематично представлені на рис. 1.

Рис. 1. Елементи зовнішнього середовища загальноосвітнього навчального закладу

Отже, застосування положень адаптаційного підходу до стратегічного управління загальноосвітнім навчальним закладом забезпечить його ефективну адаптацію до змін у зовнішньому середовищі; вдосконалив діяльність загальноосвітнього навчального закладу відповідно до існуючих потреб внутрішньої структури зовнішнім умовам його функціонування.

Список використаних джерел:

1. Артамонов Б.В. Стратегический менеджмент: учеб. пособ. Ч. 1. Концептуальные основы стратегического управления и планирования на воздушном транспорте / Борис Владимирович Артамонов. – М.: РИО МГТУ ГА, 2004. – 91 с.
2. Виханский О. С. Стратегическое управление: учеб. / Олег Самуилович Виханский. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М.: Гардарики, 1998. – 296 с.
3. Дикань В.Л. Стратегічне управління: навч. посіб. / В. Л. Дикань, В. О. Зубенко, О. В. Маковоз, І. В. Токмакова, О. В. Шраменко. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 272 с.
4. Экономическая безопасность предприятия: сущность и механизм обеспечения: монография / А. В. Козаченко, В. П. Пономарев, А. Н. Ляшенко. – К.: Либра, 2003. – 280 с.
5. Капітанець Ю.О. Стратегічна адаптація підприємства до зовнішнього середовища / Ю.О. Капітанець // Науковий вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2007. – № 599. – С. 257-261.

б. Черняк Г.М. Адаптація до умов зовнішнього середовища як інструмент забезпечення екологічної безпеки підприємства / Г.М. Черняк // Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. – Суми: СумДУ, 2014. – Т. 1. – С. 281-283.

Максимова К.В.,

*старший викладач кафедри української та іноземних мов
Харківської державної академії фізичної культури*

НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ФІТНЕС-КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Сьогодні поняття компетентності набуває актуальності, оскільки саме вони є тими індикаторами, які дозволяють визначити готовність майбутнього фахівця до професійної діяльності в певній галузі. Головною метою підготовки майбутніх спеціалістів у сучасних умовах існування нашої держави стає набуття та розвиток певних компетентностей, які мають забезпечити можливість адаптуватися в умовах динамічного розвитку сучасної вищої освіти, зокрема, фітнесу.

Метою нашого дослідження є теоретичне обґрунтування формування фітнес-культурної компетентності як складової процесу фізичного виховання студентів вищої школи. Вирішення даної проблеми передбачає розв'язання наступних завдань, а саме аналіз теоретичної й методичної літератури з теми дослідження та формування власне фітнес-культурної компетентності студентів вищої школи у процесі фізичного виховання.

Аналіз фахової літератури щодо вивчення сучасних тенденцій удосконалення системи фізичного виховання дозволяє стверджувати про те, що нині створюються об'єктивні умови для вирішення проблеми формування фітнес-культурної компетентності студентів вищої школи у процесі фізичного виховання у просторі нового суспільно-культурного явища як фітнес-культура молодіжного соціуму.

Зміст сучасних наукових публікацій свідчить про те, що імперативним фактором формування фітнес-культури як багатомірної нормативно-ціннісної системи пріоритетів молодіжного соціуму є формування фітнес-культурної компетентності та створення на основі цього новітніх освітніх програм з фізичного виховання на основі змісту різноманітних технологій фітнесу, який останнім часом активно розвивається. Вивченням цього питання займалися такі науковці як Гончаренко С., Новиков А., Бабанський Ю., Пишкало А., Серіков Г., проте ніхто з них не розглядав проблему формування фітнес-культурної компетентності студентської молоді у процесі фізичного виховання, що і становить актуальність нашого дослідження.